

Renovar-se no vol dir sobreviure

Acabada la guerra freda, les Nacions Unides necessiten una profunda renovació. Però si la reforma es limita a la retallada de pressupost i a la reducció de la meitat dels seus treballadors, potser la renovació contribuirà a la lenta mort, per asfíxia, de l'ONU.

L'aversió a les Nacions Unides que es respira al Congrés dels Estats Units pot acabar limitant-ne la reforma anunciada a una sagnant retallada de pressupost. Lluny són les pretensions d'adequar aquest "govern mundial" al nou ordre de la post-guerra freda. S'han apartat a un segon pla propostes com l'ampliació del Consell de Seguretat o la creació d'un organisme de "resposta ràpida" per a conflictes que necessitin una in-

tervenció militar immediata. La reforma que proposa el secretari general de l'ONU, Kofi Annan, recollida en un document d'un centenar de pàgines, és la reducció del personal —fonamentalment funcionaris a punt de jubilar o que es poden reconduir a uns altres organismes.

Al país més poderós del món —i principal soci capitalista de l'ONU— ningú no creu en un organisme "burocratitzat" i amb "excés de responsabilitats i in-

competències". Des que la classe política nord-americana va responsabilitzar l'ONU dels seus fracassos a Somàlia i Bòsnia, ningú no es veu capaç de rehabilitar la imatge de la institució. Després d'haver identificat el secretari general anterior, l'egipci Boutros Boutros-Ghali, amb la inoperància dels sistemes burocràtics dels països subdesenvolupats, ara és difícil que un altre secretari general africà, Kofi Annan, aconseguixi d'acostar les

Nacions Unides a la societat nord-americana.

Els Estats Units volen aplicar a les Nacions Unides les solucions liberalitzadores que han cregut oportunes per a l'administració pròpia: reducció del pes de la intervenció pública per a millorar-ne l'eficàcia. Però la raó no confessada per la qual els nord-americans volen reduir el pes de l'ONU és, també, la primàcia que els atorga un sistema internacional no regulat. Si en un país sense mecanismes de compensació social, els rics són cada vegada més rics, en un món sense més lleis que les del mercat, els països més rics tenen més mecanismes de pressió sobre els més pobres. L'ONU és un dels pocs redutes multilateralistes del món, en què cada estat és un vot a l'Assemblea General.

Una ampliació difícil. La credibilitat d'aquest projecte plural és difícil de defensar amb l'existència d'un Consell de Seguretat format per cinc membres permanents, que són les potències que van guanyar la Segona

Guerra Mundial: els Estats Units, Rússia, la Xina, França i la Gran Bretanya. El Consell és l'òrgan màxim de decisió i hom qüestiona l'anacronisme de la seva composició en un marc internacional que ja no té res a veure amb la correlació de forces dels anys 40.

Ara s'imposa la necessitat de reconvertir aquest consell en un òrgan més democràtic, legítim i representatiu. Un exercici de realisme polític, atès que el Japó i Alemanya s'han consolidat com a noves potències amb molt més

pes econòmic i polític que no la majoria dels actuals membres del Consell. També, en compensació per l'absència de representants de països en vies de desenvolupament, hi ha una proposta d'oferir tres llocs a potències regionals de l'Amèrica Llatina, Àfrica i Àsia. El problema, en aquest cas, seria la determinació de quins estats podrien actuar de representants de cada àrea geogràfica. L'Índia i el Pakistan es disputarien el seient d'Àsia; possiblement l'Argentina i el Brasil

Kofi Annan. El secretari general de l'ONU, que ja ha convocat una assemblea del Mil·lenni per a l'any 2000, espera que siguin els estats que debatin quines Nacions Unides volen per al segle XXI.

Els EUA volen aplicar a l'ONU les mateixes reformes que en la seva administració: reducció del pes de la intervenció pública.

ARXIU / EFE

Les Nacions Unides, a dieta

Actualment l'Organització de les Nacions Unides té uns 53.000 funcionaris, la meitat dels quals es retiraran aquests deu anys vidents, atesa la mitjana d'edat dels treballadors de l'ONU. El secretari general, Kofi Annan, creu que la retallada pressupostària és necessària, tot i que s'hauria de fer lentament, vistes les responsabilitats que l'organització té encarregades. L'informe del secretari general preveu de reduir les despeses administratives de l'organització del 38% del pressupost regular a un 25% l'any 2000. Els estalvis servirien per crear una fundació específica pel desenvolupament dels països més pobres. Així Annan preveu de conciliar les posicions dels Estats Units i dels països

subdesenvolupats a l'hora de reduir el gruix de l'organització.

D'una altra banda, Annan proposa la creació d'un nou gabinet de cinc membres dirigits per un adjunt seu, que concentraria les operacions relacionades amb la pau i la seguretat, els afers econòmics i socials, el desenvolupament i els programes d'ajuda humanitària.

lupament i els programes d'ajuda humanitària.

El projecte d'Annan preveu també la fusió de dues oficines dedicades als drets humans amb seu a Ginebra, a més de la creació d'un nou organisme destinat a la lluita contra la droga, amb seu a Viena. Per millorar la rapidesa i l'eficàcia de les operacions d'emergència es transferirien les competències del Departament d'Afers Humanitaris al gabinet de la Secretaria General de les Nacions Unides. D'aquesta manera es podria reaccionar més ràpidament en les situacions de crisi. "La raó de les reformes -diu Kofi Annan- no és únicament de reduir costos, sinó també de millorar l'eficàcia de l'organització". A. C.

ARXIU / EFE

Bill Clinton. La raó no confessada dels Estats Units per reduir el pes de l'ONU és la primacia que els atorga un sistema internacional no regulat.

competirien per la representació del con sud americà i, finalment, Sud-àfrica, Nigèria i Egipte optarien per la representació de l'Àfrica.

En tot cas, perquè els projectes de reforma puguin fer-se realitat, cal el vist-i-plau dels governs i dels parlaments de dos terços dels 185 països de l'assemblea general, inclosos els cinc permanents del Consell de Seguretat actual. Però, sobretot, cal que el principal accionista de l'organització aprovi els canvis i pagui els deutes.

Un deute controvertit. El pressupost anual de les Nacions Unides és actualment de 2.600 milions de dòlars. Però els deutes són a punt d'ofegar totes les activitats de l'organisme. En aquest sentit s'entenen les retallades pressupostàries que preveu el pla de reforma de Kofi Annan, que

reduirien a la llarga la despesa anual a 1.600 milions de dòlars. L'actual situació de quasi fallida econòmica és deguda a la decisió política dels Estats Units de no pagar la seva quota de participació, que l'ONU estipula en 1.700 milions de dòlars quan el Congrés nord-americà assegura que només és de només 819 milions. El senador Jesse Helms és l'acèrrim defensor de la negativa a pagar el deute; a l'altre extrem, la secretària d'Estat, Madeleine Albright, ex-ambaixadora del seu país a Nacions Unides, assegura que fa tots els possibles perquè el Congrés aprovi el pagament del deute. Helms pretén que la contribució nord-americana a l'ONU baixi del 25% actual al 20%, i en el pagament de les operacions de pau, del 31% al 25%. En canvi, no aspira a rebaixar la capacitat d'influència del seu país, perquè supedita el pagament del deute al tipus de reforma de l'organització.

El sentiment més estès a les Nacions Unides és que els Estats Units probablement se'n sortiran amb la seva: pagaran menys i mantindran la seva influència. Però les protestes dels representants de la Unió Europea no s'han fet esperar, atès que el vell continent hi aporta en conjunt el 35% del pressupost total. I també els països més pobres ja han alertat del perill que les retallades pressupostàries portin al desmantellament dels actuals programes de desenvolupament.

En definitiva, un joc d'equilibris per al qual sembla totalment preparat l'actual secretari general, Kofi Annan, que ja ha convocat una Assemblea del Mil·lenni per a l'any 2000. Annan, d'origen africà, però de formació anglofona, espera que siguin els estats que debatin com volen que sigui el primer organisme mundial del segle XXI: si volen que la renovació faciliti la creació d'un autèntic govern mundial o si s'estimen més de fer-ne la suprema agència humanitària de la terra.

Antoni Cruaños

fundació
BANCAIXA

**Del 17 al 23
de novembre**

AGENDA

17 Dilluns

Seminari Euromediterrani

"Los incendios forestales y el empleo".

Col·labora: Federació del Camp de Comissions Obreres.

Inscripcions tel.: 388.21.18. Fins al dimecres 18.

Sala d'Actes de 8'30 a 21 hores.

Conferència

Cicle: Economia familiar.

"Los órganos de dirección en la empresa familiar".

Jaume Tomás. Director General de Productos de Consumo de Agrolimen, S.A.

Sala Pinazo a les 19'30 hores.

Conferència

"El Programa sobre el clima en la Unión Europea".

Dr. Anver Ghazi. Director del Programa de Climatologia i Riscos Naturals a la Unió Europea. Col·labora Relat Societat Econòmica d'Amics del País.

Sala Sorolla a les 19'30 hores.

20 Dijous

Conferència

"Huellas de tinta en las obras de Julius Bissler".

Dieter Rahn. Col·laborador científic de la Casa de Cultura Japonesa.

Sala Sorolla a les 19'30 hores.

Taula Redona

Cicle: Solidaridad y nuevas demandas sociales.

Dia Internacional dels Drets del Xiquet.

Centre Vulencià del Voluntariat a les 19'30 hores.

CENTRE CULTURAL

Plaza de Tetuán, 23. Tel. 387 58 86. Valencia